

Rättsfallssamlingen

Mål C-237/15 PPU

**Minister for Justice and Equality
mot
Francis Lanigan**

(begäran om förhandsavgörande från High Court (Irland))

”Begäran om förhandsavgörande — Förfarande för brådskande mål om förhandsavgörande — Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna — Artikel 6 — Rätt till frihet och säkerhet — Polissamarbete och straffrättsligt samarbete — Rambeslut 2002/584/RIF — Den europeiska arresteringsordern — Skyldighet att verkställa den europeiska arresteringsordern — Artikel 12 — Fortsatt frihetsberövande av den eftersökta personen — Artikel 15 — Beslut om överlämnande — Artikel 17 — Tidsfrister och villkor för beslutet om verkställande — Följder av att fristerna överskrids”

Sammanfattning – Domstolens dom (stora avdelningen) av den 16 juli 2015

Polissamarbete — Straffrättsligt samarbete — Rambeslut om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna — Medlemsstaternas genomförande — Skyldighet att anta beslut om verkställande av den europeiska arresteringsordern — De tidsfrister som föreskrivs i rambeslutet har löpt ut — Saknar betydelse — Den eftersökta personen kan hållas fortsatt frihetsberövad även när den totala tiden i förvar överskrider de ovannämnda tidsfristerna — Tillåtet — Villkor

(Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, artikel 6; rådets rambeslut 2002/584, i dess lydelse enligt rambeslut 2009/299, artiklarna 12, 15.1, och 17)

Artiklarna 15.1 och 17 i rambeslut 2002/584 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna, i dess ändrade lydelse enligt rambeslut 2009/299, ska tolkas så, att den verkställande rättsliga myndigheten fortsätter att vara skyldig att anta beslutet om verkställande av den europeiska arresteringsordern efter det att de tidsfrister som föreskrivs i artikel 17 har löpt ut.

Med hänsyn till den centrala plats som skyldigheten att verkställa en europeisk arresteringsorder har i det system som inrättas genom rambeslutet och med hänsyn till att det i beslutet inte ges några uttryckliga angivelser om att skyldigheten skulle vara begränsad i tiden kan den regel som stadgas i artikel 15.1 i rambeslutet inte tolkas så, att den medför att den verkställande rättsliga myndigheten – sedan de tidsfrister som föreskrivs i artikel 17 i rambeslutet har löpt ut – inte längre kan anta beslutet om verkställande av den europeiska arresteringsordern eller att den verkställande medlemsstaten inte längre är skyldig att fullfölja verkställighetsförfarandet i denna stat. En motsatt tolkning skulle kunna undergräva det mål om förenkling och påskyndande av det rättsliga samarbetet som eftersträvas i rambeslutet, eftersom den särskilt kan innebära att den utfärdande medlemsstaten tvingas utfärda en andra europeisk arresteringsorder för att möjliggöra att ett nytt förfarande för överlämnande genomförs inom de tidsfrister som rambeslutet stadgar.

Artikel 12 i det nämnda rambeslutet, jämförd med artikel 17 i samma beslut, ska mot bakgrund av artikel 6 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ska för övrigt tolkas så, att den i princip inte utgör hinder för att den eftersökta personen i en sådan situation hålls fortsatt frihetsberövad i enlighet med lagstiftningen i den verkställande medlemsstaten även om den sammanlagda längden på den tidsperiod som personen varit frihetsberövad överskrider dessa frister, under förutsättning att längden på tidsperioden inte är orimlig med hänsyn till det förfarande som följts i det nationella målet.

I artikel 12 i rambeslutet föreskrivs inte på ett generellt sätt att den eftersökta personen endast kan hållas fortsatt frihetsberövad inom vissa tidsmässiga ramar. Inte heller sägs det att sådant frihetsberövande är uteslutet när de tidsfrister som föreskrivs i artikel 17 i rambeslutet har löpt ut. Enligt artikel 12 i rambeslutet är det förvisso möjligt att, under vissa förutsättningar, tillfälligt försätta en person som gripits med stöd av en europeisk arresteringsorder på fri fot. I artikeln föreskrivs däremot inte att den verkställande rättsliga myndigheten – sedan de tidsfrister som stadgas i artikel 17 i rambeslutet har löpt ut – är skyldig att tillfälligt försätta personen på fri fot eller än mindre att helt och hållet försätta vederbörande på fri fot.

Förfarandet för verkställighet av den europeiska arresteringsordern ska vidare fullföljas även efter det att de tidsfrister som föreskrivs i artikel 17 i rambeslutet har löpt ut. En allmän och ovillkorlig skyldighet att tillfälligt försätta den berörda personen på fri fot eller, i ännu högre grad, en skyldighet att försätta vederbörande på helt fri fot när dessa tidsfrister har löpt ut eller när den sammanlagda tid som den eftersökta personen har suttit frihetsberövad överskrider dessa frister skulle kunna begränsa effektiviteten i systemet med överlämnande som införs genom rambeslutet och följaktligen hindra genomförandet av de mål som eftersträvas med rambeslutet.

Eftersom utfärdande av en europeisk arresteringsorder inte i sig motiverar att den eftersökta personen frihetsberövas under en period vars sammanlagda längd överskrider den tid som är nödvändig för att verkställa arresteringsordern, kan den verkställande rättsliga myndigheten endast besluta om att hålla den aktuella personen fortsatt frihetsberövad i överensstämmelse med artikel 6 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, såvitt förfarandet för att verkställa den europeiska arresteringsordern har genomförts på ett tillräckligt skyndsamt sätt och tiden för frihetsberövandet därför inte är orimlig. För att säkerställa att så verkligen är fallet ska den verkställande rättsliga myndigheten göra en konkret kontroll av den aktuella situationen och beakta alla omständigheter som är relevanta för att bedöma huruvida förfarandets längd är motiverad, bland annat den eventuella passiviteten hos berörda medlemsstaters myndigheter och, i förekommande fall, om den eftersökta personen har bidragit till förfarandets längd. Det straff som nämnda person riskerar eller redan har ådömts för de gärningar som motiverade att den europeiska arresteringsordern utfärdades avseende vederbörande samt risken för att personen avviker ska också beaktas. Det förhållande att den eftersökta personen har varit frihetsberövad under en sammanlagd tid som med råge överstiger de tidsfrister som föreskrivs i artikel 17 i rambeslutet är likaså relevant. Nämnda tidsfrister är nämligen i princip – framför allt med avseende på den centrala roll som principen om ömsesidigt erkännande har i det system som införts genom rambeslutet – tillräckliga för att den verkställande rättsliga myndigheten ska göra de kontroller som föregår verkställigheten av den europeiska arresteringsordern och anta beslutet om verkställandet av en sådan order.

Om den verkställande rättsliga myndigheten beslutar att frihetsberövandet av den eftersökta personen ska upphöra, är nämnda myndighet skyldig att förena det tillfälliga försättandet på fri fot av personen i fråga med de åtgärder som den bedömer vara nödvändiga för att undvika att vederbörande avviker och att säkerställa att de nödvändiga materiella villkoren för ett faktiskt överlämnande av personen föreligger så länge något slutgiltigt beslut om verkställande av den europeiska arresteringsordern inte har fattats.

(se punkterna 37, 40, 44, 45, 50, 52 och 58–63 samt domslutet)